

РЕЗОЛЮЦІЯ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО КОСМІЧНОГО ФОРУМУ

З 17 по 20 вересня 2018 року в Києві відбувся Перший Український космічний форум, організований НАН України, Інститутом космічних досліджень та ДП «КБ «Південне». Форум присвячено 100-річчю НАН України, а його заходи включали засідання 18-ї Української конференції з космічних досліджень, 6-ї конференції GEO-UA, виставку та бізнес-форум «Космос та інновації». В ході секційних засідань заслухано більше 150 доповідей за тематикою секцій, які представляли 175 фахівців провідних інститутів НАН України, університетів та підприємств космічної галузі. На полях форуму відбулися робочі засідання з пріоритетних космічних проектів, а також українсько-білоруська нарада в рамках трьохстороннього співробітництва академій наук та ДП «КБ «Південне». На виставці продемонстровано новітні розробки підприємств галузі та інститутів НАН України, які впроваджуватимуться в перспективних проектах. На бізнес форумі обговорено чотири напрями розробок, які розгорнуто в ініціативному порядку в різних інституціях космічної галузі та НАН України.

Учасникам Форуму представлено оглядові доповіді щодо пріоритетів сучасної космічної діяльності (академік В.П. Горбулін), основних заходів Загальнодержавної космічної програми України (П.Г. Дегтяренко), проектів програми космічних досліджень НАН України (академік Я. С. Яцків), спільної програми НАН України та ДП «КБ Південне» (О.Е. Кашанов), програми НАН України ERA-Planet/UA (член-кор. О.П. Федоров). Провідні вчені представили оглядові доповіді в галузях космічної радіоастрономії (академік О.О. Коноваленко), космічного приладобудування (проф. В.Є. Корепанов), досліджень геокосмосу (проф. Л.Ф. Черногор), сучасної космології (проф. С.Л. Парновський), космічної біології (академік Я.Б. Блюм).

У секційних засіданнях 18 конференції з космічних досліджень розглянуто актуальні проблеми космічної біології, приладобудування, фізики ближнього космосу, створення новітніх засобів для космічних досліджень. Особливу увагу приділено ходу підготовки проектів ІОНОСАТ-Мікро (запуск у 2020 році) та Аерозоль-UA (запуск у 2022 році). Фокус конференції GEO-UA зосереджений на інноваціях – передопераційній та операційній реалізації новітніх наукових результатів для GEOSS, державного та приватного секторів в сільському господарстві та в інших галузях. Зокрема представлено результати виконання проекту світового банку "Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні" для Київської, Миколаївської та Львівської областей та обговорено хід виконання проекту ERA-Planet європейської програми ГОРИЗОНТ 2020, який підтримується відповідною програмою НАН України.

В результаті обговорення оглядових та секційних доповідей, а також дискусій учасники Форуму виробили наступні рішення та рекомендації:

1. Схвалити практику проведення конференцій та форумів з космічної тематики раз на два роки під егідою НАН України та ДП «КБ «Південне», передбачивши узгоджені заходи з космічних досліджень в рамках Міжнародної конференції «КОСМИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ: НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ», що проводиться ДП «КБ Південне» раз на два роки.

2. Відзначити високий рівень представлених доповідей і перспективних розробок, а також визначені перспективи подальшої співпраці з європейськими партнерами, зокрема JRC, та за програмами Copernicus та Horizon 2020.

3. Продовжити практику обговорення в форматі бізнес-форумів перспективних проектів із залученням наукової, промислової та бізнесової спільноти для пошуку нових шляхів виходу вітчизняних розробок на світові космічні ринки.

4. Вважати пріоритетними першочергові проекти, визначені в проекті ЗНТКПУ на 2018-2022 роки, зокрема наукові проекти ІОНОСАТ-Мікро та Аерозоль –UA, створення системи моніторингу СІЧ, започаткування спільних проектів з європейськими партнерами.

5. Вважати невідкладним завданням створення українського комітету зі спостереження за Землею (GEO-UA) як сегменту міжнародної організації GEO та надіслати відповідні пропозиції до ДКАУ та НАН України.

6. Ініціювати заходи для організації стратегічного планування космічної діяльності України та вироблення відповідних аналітичних документів.

7. Вважати актуальною ініціативу з просвітницьких та популяризаційних заходів в галузі космічної діяльності та рекомендувати їх підтримку з боку Загальнодержавної науково-технічної космічної програми та програми наукових космічних досліджень НАН України.

За результатами обговорень бізнес-форуму «Космос та інновації» узгоджено наступні висновки та рекомендації.

За напрямом «Малі космічні апарати»:

- вважати перспективною ініціативою вітчизняної університетської спільноти реалізацію проектів «Політан» у КПІ ім. Ігоря Сікорського і вважати доцільним підтримку подальшої роботи в рамках Загальнодержавної науково-технічної космічної програми;

- схвалити ініціативні роботи ДП «КБ «Південне» в галузі створення малих космічних апаратів для наукових та прикладних проектів;

- рекомендувати активізацію спільної роботи академічної, університетської науки та космічної галузі (зокрема, конкурси, експертне оцінювання та відбір) для створення дослідницьких програм та корисного навантаження для цільових наукових та прикладних проектів для малих КА.

За напрямом «Створення РН легкого класу «Мальва»:

- відзначити зацікавленість широкого кола експертів представленим проектом перспективного авіаційно-космічного ракетного комплексу (АКРК) з ракетою-носієм надлегкого класу «МАЛЬВА» та схвалити ініціативу авторської групи ДП «ВО «ПІВДЕНМАШ», та Центру Космічних Ініціатив;

- в результаті обговорення констатовано, що представлений проект відповідає світовим тенденціям розвитку ракет-носіїв для малих космічних апаратів, забезпечує незалежний доступ до космічного простору з території України, економічно привабливий для інвесторів та має значний потенціал для використання;

- вважати доцільним продовження проектних робіт, залучення інвесторів та організаційну роботу зі створення кооперації учасників.

За напрямом «Ідеї та розробки для програм освоєння Місяця»:

- підтримати роботи з розробки проекту «Брауде-М» для перспективної місячної місії та рекомендувати підтримку цього проекту в рамках ЗНТКПУ на 2018-2022 роки;

- вважати доцільним скоординовані зусилля наукової та інженерної спільноти для розвитку ініціативи ДП «КБ «Південне» в плані розробки проектів з розробленим цільовим призначенням для подальшого пошуку міжнародної кооперації.

За напрямом «Орбітальний сервіс: технології та перспективи реалізації»:

- схвалити ініціативу ПрАТ НВК «Курс» та «Елміз» та результати першого етапу робіт, який продемонстрував зацікавленість широкого кола фахівців та участь розгалуженої кооперації учасників;

- вважати доцільним продовження робіт та їх підтримку в рамках поточних державних програм;

- спрямувати зусилля на пошук користувачів та інвесторів, активізувавши зусилля на створенні міжнародної кооперації.